

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Kaido Loor
Vandeadvokaat Kaido Loor
kaido.loor@abloor.ee

Teie 04.07.2025
Meie 17.07.2025 nr 2-6/25-5802-2

Vastus pöördumisele

Lugupeetud Kaido Loor

Viidates Justiits- ja Digiministeeriumi kodulehel avaldatud uudisele „Selgitus täitmisregistri kaudu tehtavate päringute teemal“ soovite teada, kas täitmisregistri kasutamine päringute tegemiseks krediidasutustesse on väljaspool täitemenetlust õiguspärane.

Vastavalt täitemenetluse seadustiku (TMS) § 63 lõikele 1 on täitmisregistril mitu eesmärki. Lisaks Teie pöördumises märgitud eesmärgile (täitemenetluse andmete kogumine ja nende andmetele juurdepääsu võimaldamine) on muu hulgas eesmärgiks ka infovahetuskanalina tagada krediidi- ja makseasutuse valduses olevate andmete kohta päringute tegemine seadusest tuleneva ülesande täitmiseks. Avaliku võimu kandja, kes vajab täitmisregistri kasutamist seadusest tuleneva ülesande täitmiseks, võib süsteemiga liituda juhul, kui selleks on olemas tehniline võimekus (TMS § 63 lg 2).

Täitmisregistri eesmärgid on sätestatud ka täitmisregistri põhimääruse § 1 lõikes 3:

- täitemenetluse andmete kogumine ja nende andmetele juurdepääsu võimaldamine;
- täitestatistika kogumine;
- infovahetuskanalina võlgniku konto ja rahalise nõude arestimise tagamine ning arestide haldamisega seotud toimingute kohta elektrooniliselt taotluse edastamise tagamine seadusest tuleneva ülesande täitmiseks;
- infovahetuskanalina krediidi- ja makseasutuse valduses olevate andmete kohta päringute tegemise tagamine seadusest tuleneva ülesande täitmiseks.

Seega ei ole täitmisregistri kasutamine piiratud üksnes täitemenetlusega vaid täitmisregistrit võivad riigiasutused kasutada ka enda seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks. Õiguslikud alused päringute tegemiseks ja krediidasutuste kohustus pangasaladuse avaldamiseks tulenevad eriseadustest. Näiteks peab krediidasutus avaldama krediidasutuste seaduse § 88 lõike 5 kohaselt täitmisregistri kaudu esitatud järelepärimise vastusena pangasaladuse teiste hulgas kohtueelse uurimise asutusele alustatud kriminaalmenetluses, julgeolekuasutusele julgeolekuasutuste seaduses sätestatud ülesannete täitmiseks ja riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduses nimetatud julgeolekukontrolli teostamiseks ning kohtutäiturile täitemenetluse seadustikus sätestatud ülesannete täitmiseks. Päringute tegemise õiguse andmine ja päringu tegija vastutus on sätestatud täitmisregistri põhimääruse §-s 9.

Kohtutäiturite osas selgitame täiendavalt, et kohtutäitur saab täitmisregistri kaudu teha isiku kohta päringu krediidasutusse üksnes juhul, kui selle isiku kohta on avatud täitetoimik ja algatatud on täitemenetlus. Kohtutäituritel ei ole seni olnud vahetut juurdepääsu isikute pangakontodele vaid seda päringut tehti ja tehakse suures osas ka praegu kirja teel. Võimalust küsida ka pangakonto andmeid täitmisregistri vahendusel hakati looma alles käesoleva aasta kevadel. Vastavalt TMS § 26 lõikele 3 on kohtutäituril õigus nõuda krediidasutuselt võlgniku konto väljavõtet perioodi eest, mis algab kuus kuud enne täitemenetluse algatamist ja kestab täitemenetluse lõpuni. Konto väljavõtet võib nõuda üksnes päringu tegemisele vahetult eelneva kuue järjestikuse kuu kohta.

Kokkuvõtvalt on täitmisregistri eesmärk lisaks täitemenetluse alase teabe koondamisele ja vahendamisele ka tehnilise lahenduse (infovahetuskanali teenuse) pakkumine päringute elektrooniliseks edastamiseks krediidasutustele (TMS § 63 lg 1 p 4).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Juta Jõgis
nõunik

Juta Jõgis 53337544
Juta.Jogis@justdigi.ee